

**ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГР. ТЕРВЕЛ**

Д О К Л А Д

**ОТ
ИНЖ. СИМЕОН СИМЕОНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ**

ОТНОСНО: ПРОЕКТ ЗА БЮДЖЕТ ЗА 2024 г. НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

Настоящият доклад представя основните бюджетни параметри, които са залегнали в проекта на бюджет за 2024 г. на Община Тервел, разработен по пълна бюджетна класификация за 2024 г. Те са съобразени със стратегическите приоритети и годишните цели, при спазване на действащото законодателство, основните принципи за съставяне на бюджета, фискалните правила и ограничения. Основното в бюджета е да се постигне най-доброто във всички сектори на местното управление и да се подготви и изпълни бюджет, спазвайки приоритетите и изискванията на местната общност. Проектът за бюджет е балансиран при осъществен анализ на приходите за 2023 г. и разчет на разходите, съгласно приоритетите, заложен в Плана за интегрирано развитие на Община Тервел.

Основните цели в бюджета през 2024 г. са :

- Постигане на баланс между социалната компонента в бюджета от една страна - не високите данъци и такси, достъпните и безплатни за гражданите публични услуги и от друга – необходимостта от генериране и рационално разходване на обем от средства за инвестиции в публичната инфраструктура в качеството ѝ на база за публичните услуги;
- Надграждане на тенденцията за разширяване на териториалния обхват на инвестиционната програма на общината с включване на различни населени места ;
- Подобряване на материалната база на социалните и медицинските услуги в общината (звено за патронажна грижа, дом за стари хора, медицински център);
- Разширяване на системата от комунални дейности, предлагани от община Тервел и обезпечеността на организирано сметосъбиране и поддръжка на зелени площи;
- Запазване на устойчивата тенденция за финансиране на дейността на спортните клубове в общината като организации, осигуряващи заниманията със спорт на младите хора в общината;
- Запазване на тенденцията за ежегодно увеличаване на възнагражденията на заетите във всички бюджетни звена на издръжка на Община Тервел в изпълнение на политиката за обезпечаване на общинските дейности с необходимия човешки ресурс;
- Продължаване на тенденцията за ниска задлъжнялост, финансовата устойчивост и стабилност на общината като предпоставка за възможности за нови инвестиции чрез План за възстановяване и устойчивост и Фонд за инвестиции в общинска инфраструктура;
- Ефективно управление на финансовите потоци и плащания, така че да се гарантира срочно и качествено изпълнение на всички финансово осигурени проекти и инвестиционни разходи;
- Откритост, отчетност и гарантиране на обществения интерес при разходването на общинския бюджет.

Предвид това постигането на годишните цели и запазване на стабилно финансово състояние на общината ще зависят в много голяма степен от ефективното и икономично разпределение и разходване на финансовите ресурси и спазване на бюджетната дисциплина.

Предложеният проект за бюджет на Община Тервел за 2024 г. е разработен в съответствие с изискванията на :

- Закон за публичните финанси с неговите изменения и допълнения в ДВ бр. 98 от 17 ноември 2020 г.
- Закон за държавния бюджет на Република България за 2024 г., обн. ДВ., брой 108 от 30 декември 2023 г.
- РМС № 346/2023 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г. и решение № 847/2023 г. за неговото изменение
- ПМС № 193/12.10.2023 г. за определяне на МРЗ от 01.01.2024 год.
- ПМС № 67/14.04.2010 г. за работната заплата в бюджетните организации и дейности.
- Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация.
- Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на община Тервел, приета с Решение № 9-128/27.12.2013 г. на общински съвет град Тервел и изменена с Решение № 11-123/15.12.2016 г.
- Предложения от ръководителите на всички бюджетни звена финансирани от общинския бюджет, кметове и кметски наместници.
- Решения на Общински съвет Тервел и действащи Наредби в Община Тервел

I. Приходна част

Изготвянето на приходната част на проекта за бюджет 2024 е извършено при спазване размерите на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и бюджета на община Тервел, определени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и очакваните постъпления от собствени приходи, определени в чл. 45, ал. 1, т.1 от Закона за публичните финанси.

Съгласно чл. 52, ал. 2 от Закона за публичните финанси в общинския бюджет се включват и бюджетните взаимоотношения с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз.

ОБЩО ПРИХОДИ – 22 414 114

- Приходи за делегирани от държавата дейности - **14 209 142**
- Местни приходи – **8 204 972**

№	Наименование на приходите		
---	---------------------------	--	--

по ред		Първоначален бюджет за 2023 г.	Проект за бюджет 2024 г.
I.	Приходи за делегирани от държавата дейности	12 959 096	14 209 142
1.	Обща субсидия за делегирани от държавата дейности	12 160 475	13 470 757
2.	Целева субсидия за капиталови разходи	34 124	6 240
3.	Временни безлихвени заеми между бюджети	- 30 000	-
4.	Събрани средства и извършени плащания от/за сметки на ЕС	- 62 931	- 27 128
5.	Остатък от предходен период	857 428	759 273
II.	Местни приходи	8 670 068	8 204 972
1.	<i>Остатък от предходен период</i>	1 887 104	926 302
2.	<i>Местни приходи</i>		
2.1.	<i>Данъчни приходи</i>	1 091 370	1 215 170
2.2.	<i>Неданъчни приходи</i>	2 429 130	2 516 578
3.	Трансфери за местни дейности – обща изравнителна и зимно поддържане	2 065 600	2 065 800
4.	Целева субсидия за капит. разходи	1 620 276	1 664 560
5.	Получени целеви трансфери	126 900	152 300
6.	Трансфери между бюджети	- 273 937	- 136 963
7.	Трансфери между бюджети и сметки за СЕС	-10 000	-10 000
8.	Предоставена възмездна помощ	- 48 800	48 800
9.	Временни безлихвени заеми между бюджети	30 000	-
10.	Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за СЕС	-60 000	-50 000
11.	Заеми от банки и други лица в страната /+/-/	-187 575	-187 575
	ОБЩО ПРИХОДИ	21 629 164	22 414 114

Размерите на основните бюджетни взаимоотношения между централния бюджет и бюджета на общината за 2024 г. под формата на субсидии, в съответствие с чл. 53 от ЗДБРБ за 2024 г., са както следва:

т.1. Основни бюджетни взаимоотношения в размер на 17 359 657 лв., в т.ч.:

- Обща субсидия за делегираните от държавата дейности – 13 470 757 лв.
- Трансфер за местни дейности - обща изравнителна субсидия– 1 879 400 лв.
- Трансфер за зимно поддържане и снегочистване на общински пътища – 186 400 лв.
- Целева субсидия за капиталови разходи – 1 670 800 лв.

т.2. Трансфери за други целеви разходи за местни дейности в размер на 152 300 лв.

Бюджетните взаимоотношения включени в чл.53 от ЗДБРБ за 2024 г. са увеличени с 1 352 282 лв., в сравнение с първоначалния бюджет за 2023 г., като това се дължи на завишения размер на капиталовите разходи спрямо първоначалния бюджет за 2023 г. с 16 400 лв., размера на обща субсидия с 1 310 282 лв., трансфера за други целеви разходи за местни дейности, които е предназначен за достигане на МРЗ за 2024 г. е завишен в размер на 25 400 лв., а трансфера за зимно с 200 лв.

Размера на стойностните показатели за делегираните от държавата дейности е увеличен във функциите спрямо 2023 г, както следва: „Общи държавни служби“ с 25 200 лв., „Отбрана и сигурност“ – 48 162 лв., „Образование“ – 952 409 лв., „Здравеопазване“ – 38 447 лв., „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“- 161 944 лв. и „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“ с 84 120 лв.

Размера на трансфера за местни дейности - обща изравнителна субсидия е запазен на нивото от 2023 г.

Планираните приходи за делегираните от държавата дейности са в размер на **14 209 142** лв., както следва:

- Обща субсидия за делегираните от държавата дейности в размер на **13 470 757** лв.
- Целева субсидия за капиталови разходи за финансиране на делегирани от държавата дейности в размер на **6 240** лв.
- Събрани средства и извършени плащания от/за СЕС в размер на - **27 128** лв.
- Преходен остатък от 2023 година в размер на **759 273** лв.

Държавата финансира делегираните на общините държавни дейности с обща субсидия, определена въз основа на приети от Министерски съвет стандарти за финансиране и натурални показатели за съответната дейност. Годишният размер на общата субсидия за делегираните от държавата дейности, съгласно чл. 56, ал. 1 от ЗДБРБ за 2024 г. е разпределен по тримесечия, както следва:

- Първо тримесечие – 30 на сто
- Второ тримесечие – 25 на сто
- Трето тримесечие – 20 на сто
- Четвърто тримесечие – 25 на сто

Сумата за Целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 53 от ЗДБРБ за 2024 г. се предоставя до 5-о число на текущия месец въз основа на заявки на общините, при условията и по реда, определени от министъра на финансите. Общините могат да заявяват средства от целева субсидия за капиталови разходи за финансиране на капиталови разходи за обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране и за плащания по заеми за капиталови разходи, които подлежат на разплащане в сроковете, определени с указанията на министъра на финансите за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации за 2024 г. Съгласно чл.56, ал.4 от ЗДБРБ за 2024 г. заредените средства от целева субсидия за капиталови разходи в Системата за електронни бюджетни разплащания, за които няма

инициирани платежни нареждания за директно разплащане към контрагенти или други лица, остават по сметката на централния бюджет за 2024 г.

Държавните дейности ще бъдат финансирани още с частта от преходния остатък към 31.12.2023 г., който се използва за финансиране на дейностите във всички функции /с изключение на тези във функция „Образование“/, в.т.число за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.

Преходните остатъци на звената, които прилагат системата на делегиран бюджет се възстановяват по бюджетите им в срок до 31.01.2024 г.

Стандартите за финансиране за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г. са определени съгласно Решение № 346 на Министерския съвет от 2023 г., изменено и допълнено с Решение № 847 на Министерския съвет от 2023 г.

Бюджетните кредити за делегираните от държавата дейности не могат да бъдат по – ниски от определените в чл. 53 и чл. 54 от ЗДБРБ за 2024 г.

Общата изравнителна субсидия се предоставя до 20 януари в размер на 50 на сто. Останалата сума от субсидията се предоставя ежемесечно до 5-то число на текущия месец на равни части за периода от април до декември.

Средствата за зимно поддържане и снегочистване се предоставят до 20 януари в размер 75 на сто, останалата сума от субсидията по чл.53 от ЗДБРБ за 2024 г. се предоставя ежемесечно до 5-то число на текущия месец на равни части за периода от септември до декември.

Разчетените месечни трансфери са в размер на 100 % от приетите бюджетни взаимоотношения с ЦБ за обща субсидия за делегираните от държавата дейности.

При съставянето и изпълнението на бюджета с целевата субсидия за капиталови разходи, ще се финансират местни и държавни дейности в размер на **1 670 800** лв. Критериите за разпределение на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи са брой населени места, с изключване на местата без население и с население до 10 души, дължина на общинските пътища, брой население и територия на общината.

Съгласно чл. 94, ал. 3, т.б от Закона за публичните финанси, разчетите за финансиране на капиталови разходи, включително разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, определена със Закона за държавния бюджет на РБ за 2024 г., се разпределя от Общинския съвет по обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране и за плащания по заеми за капиталови разходи.

Съгласно чл.57 от ЗДБРБ за 2024 г. целевата субсидия за капиталови разходи може да бъде трансформирана в трансфер за други целеви разходи на общината за извършване на неотложни текущи ремонти на общински пътища, на улична мрежа и на сгради, публична общинска собственост. Промените се извършват от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет, което се представя в Министерството на финансите при условия и по ред, определени от министъра на финансите. В бюджета за 2024 г. от ЦКР са заложили за трансформиране средства в размер на **125 670** лв.

С разпоредбата на чл. 127 от Закона за публичните финанси се определя възможността за извършване на капиталови разходи за сметка на други приходи по бюджета на общината, както и чрез поемането на дълг по реда на Закона за общинския дълг.

Съгласно чл.91 от ЗДБРБ за 2024 г. постъпилите по бюджетите на общините средства от трансфери по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква "а" от Закона за публичните финанси – обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата, с изключение на тези във функция "Образование", могат да се разходват през 2024 г. за делегираните от държавата дейности във всички функции, в т.ч. за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.

Неувоените към 31 декември 2023 г. средства по бюджетите на общините от трансфери по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква "а" от Закона за публичните финанси във функция "Образование" могат да се разходват през следващите бюджетни години за същите цели, както и за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.

Неувоените средства към 31 декември средства от постъпили по бюджетите на общините трансфери, съгласно ЗПФ - чл.52, ал.1, т.1, буква „в“ - целева субсидия за капиталови разходи – за приключени обекти се разходват, съгласно одобренията от общинските съвети разчети за финансиране на капиталови разходи за 2024 г., като не могат да се финансират разходи за общинската администрация за придобиване на леки автомобили, включително за плащания по договори за лизинг от предходни години, за мобилни телефони и стопански инвентар.

Преходният остатък от предходен период в ДД е в размер на **759 273** лв., който се явява реализираните икономии в следните функции по съответните дейности:

Функция II – „Общи държавни служби“ :

- „Общинска администрация“ – 98 629 лв.
-

Функция II – „Отбрана и сигурност“ :

- „ Други дейности по вътрешната сигурност“ – 34 538 лв., в това число от тях 26 000 лв. са за КР за изграждане на площадка за скейтборд
- „Отбранително – мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности“ – 53 464 лв.,
- „Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии“ – 960 лв., остатък от ЦКР за 2023 г. за строителен надзор на обект „Възстановяване на участък от общински път DOB1196“
- „ Доброволни формирования за защита при бедствия“ – 34 330 лв., в това число от тях 30 000 лв. са за КР за закупуване на пикап за нуждите на доброволните формирования

Функция III – „Образование“ :

- „ДГ“ – 90 646 лв. , в това число остатък средства по НП за уязвими групи, средства по стандарт за подпомагане храненето на децата от подготвителни групи, средства за закупуване на познавателни книжки за децата от ДГ и средства за възстановяване на транспортните разходи или на разходите за наем на педагогическите специалисти
- “Неспециализирани училища без професионални гимназии” – 231 386 лв.
- „Професионални гимназии и пр.паралелки” – 8 427 лв.
- „ЦПЛР“ – 650 лв., в това число средства във връзка с НП „ИКТ“
- „Ресурсно подпомагане“ - 42 764 лв.
- – събрани средства и извършени плащания от/за сметки от СЕС – 27 128 лв., в т.число: 1 086 лв. – ДГ и 26 042 – НУБПГ , които са за разплащане по проекти в ДГ и НУБПГ

Функция IV – „Здравеопазване“ :

- „Други дейности по здравеопазването“ – 2 982 лв.

Функция V – „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ :

- „Програми за временна заетост“ – 20 493 лв.
- „Асистентска подкрепа“ – 26 068 лв.
- „Асистенти за личната помощ“ – 17 278 лв.
- „Др.служби и дейности СПОЗ“ – 671 - възстановени средства за присъдена издръжка и за разплащане на компенсация на безплатни и намалени цени на пътувания на военноинвалиди, ветерани и военнопострадали

Функция VII – „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“:

- „Спорт за всички“ – 415 лв. – по НП „МФС“ на училище с. Орляк
- „Читалища“ – 22 202 лв. – средства за конструктивно укрепване на сграда читалище с.Орляк и доставка на разпределително ел. табло на сграда читалище гр.Тервел от остатък от ЦКР за 2023 г.

Функция VIII – „Икономически дейности и услуги“ :

- „Други дейности по икономиката“ – 46 242 лв. средства за превоз на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградски транспорт и транспорта в планински и други райони от получен целеви трансфер от 2023 г.

Планираните приходи за местни дейности са в размер на 8 204 972 лв. в т.ч.:

- Данъчни приходи в размер на **1 215 170** лв.
- Неданъчни приходи в размер на **2 516 578** лв.
- Трансфери за местни дейности в размер на **2 065 800** лв., в т. число:
Обща изравнителна субсидия в размер на 1 879 400 лв.
Трансфер за зимно поддържане и снегочистване в размер на 186 400 лв.
- Целева субсидия за капиталови разходи в местни дейности в размер на **1 664 560** лв.
- Получени целеви трансфери за други целеви разходи за местни дейности по чл. 51, т. 2 от ЗДБРБ за достигане на минималната работна заплата за 2024 г. в размер на **152 300** лв.
- Получени/предоставени трансфери между бюджети - - **136 963** лв.
- Трансфери между бюджети и сметки за СЕС - - **10 000** лв.
- Предоставена възмездна финансова помощ (нето) – **48 800** лв.
- Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за СЕС - - **50 000** лв.
- Заеми от банки и други лица в страната +/-/ - **187 575** лв.
- Преходен остатък от 2023 г. в размер на **926 302** лв.

В общинските приходи е заложена бюджетна прогноза за данъчните приходи, прогноза за постъпленията от местни такси, операции с общинско имущество, глоби, лихви и други неданъчни приходи, както и основните бюджетни взаимоотношения между централния бюджет и бюджета на общината за 2024 г. При планиране на собствените приходи е извършен анализ на събираемостта за последните години, отчетена е степента на събираемост, премахнато е влиянието на приходите с еднократен характер, очертани са тенденциите по отношение на устойчивостта на приходоизточниците и се има предвид промените в чл. 6, ал. 1 и чл. 81 от ЗМДТ във връзка с отпадането на таксите за детските градини и детските ясли (в сила от 1.04.2022 г.).

Запазва се размера на данъчните ставки за общинските данъчни приходи – данъка върху превозните средства, патентен данък, данък таксата, туристически данък и размера на местните такси и цени на услуги. Данък недвижими имоти и данък придобиване са съгласно влезлите

решения за промяна на размера им от 2023 г. Размера на ТБО е съгласно приетите промили в края на 2023 г. През 2024 г. е запазен размера на цената спрямо 2023 г. за 1 бр. контейнер 1,1 куб.м., 1 бр. контейнер 4 куб.м. и 1 бр. кофа при подаване на декларация според количеството на изхвърляне на отпадъка.

В тази част от приходната страна на бюджета, община Тервел разполага с неусвоени бюджетни кредити от 2023 г. от местни приходи в размер на **926 302** лв. От тези средства с целеви характер са реализираните икономии:

- в дейност „Общинска администрация“ - остатък от ЦКР за 2022 и 2023 г. в размер на 39 360 лв. за обект „Проектиране за основен ремонт на сграда“ и остатък за стипендии и средства за ПОС в размер на 3 458 лв.

- в дейност „Др.дейности по здравеопазването“ – остатък от ЦКР за 2023 г. в размер на 24 314 лв. за доставка и монтаж за обзавеждане на общинска аптека.

- в дейност „Др.дейности по ЖСБРР“ - остатък от ЦКР за 2023 г. в размер на 5 040 лв. за обект „Проектиране за изграждане на паркинг към сграда предоставена от МС“

- в дейност „Обредни домове и зали“ – остатък от ЦКР за 2023 г. в размер на 65 000 лв. за придобиване на поземлен имот за гробищен парк гр.Тервел.

- в дейност “ Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата” в размер на 171 898 лв. - неусвоени средства за зимно поддържане и снегочистване на общинските пътища. В дейността има остатък на средства в размер на 232 лв. по РМС № 711/30.09.2023 г. за обект „Рехабилитация на общински път DOB3201 /III-207,Кочмар-Тервел/-/ DOB3194” , който обект е приключен и трансфера е възстановен през месец Януари 2024 г. на МРРБ.

- в дейност „Читалища“ дофинансиране – остатък от средства за ЦКР за 2022 и 2023 г. в размер на 12 169 лв. за обект „Конструктивно укрепване на сграда читалище с.Орляк“.

Остатъка от салдото за местни дейности, което не е с целеви характер е разпределено в дейност „ДГ“ - дофинансиране, „Други дейности по образованието“ – дофинансиране и дейност „Чистота“ за осигуряване на възникнали ангажименти за изпълнение и покриване на разходите и недостига в заплати в тези дейности.

Данъчните приходи са планирани на база определените данъчни ставки и настъпилите промени в данъчната политика, очакваната събираемост на задълженията и несъбраните задължения от минали години. Извършен е анализ на действително постъпилите през 2021, 2022 и 2023 г. данъци, както и на резултатите от предприетите мерки за събиране на просрочени задължения. Планирани са приходи от патентен данък и данък таксите в размер на 5 000 лв., туристически данък и др. данъци в размер на 200 лв., данък върху недвижимите имоти в размер на 240 000 лв., данък върху придобиване на имоти по възмезден начин – 460 000 лв. и данък върху превозните средства в размер на 510 000 лв. Общо събраните данъчни приходи през 2021 г. са в размер на 932 722 лв., през 2022 г. – 1 124 487 лв., а за 2023 г. са събрани в размер на 1 220 254 лв. За 2024 са планирани данъчни приходи в размер на 1 215 170 лв., като прогнозата е съобразена с приетите наредби и решения за действащите ставки.

Неданъчните приходи са разработени на база представени от Директорите на дирекции в община Тервел, ВРБ “Просвета” и ВРБ “СДПТЗ”, справки за очакваните приходи през бюджетната 2024 г., които те администрират. Взети са в предвид размерите на таксите и цени на услуги съгласно приетата Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги и броя на ползвателите на предоставените от общината услуги. Размерът на очаквания приход от такса за битови отпадъци е 844 713 лв., който приход се планира за разходване в дейност “Чистота”. Планът за този приход е съобразен с данъчните оценки на имотите от 2023 г. и земите на територията на община Тервел на база действащите и приети промили в края на 2023 г. в План-сметка „Чистота“ за

2024 г. През 2021 г. са събрани неданъчни приходи в размер на 2 623 354 лв., през 2022 г. – 2 456 076 лв., а през 2023 г. – 2 474 255 лв. Планираният размер на неданъчните приходи за 2024 г. е 2 516 578 лв. , като са взети предвид промените в чл. 6, ал. 1 и чл. 81 от ЗМДТ във връзка с отпадането на таксите за детските градини и детските ясли (в сила от 1.04.2022 г.).

Планираните постъпления от продажба на общинска собственост са в размер на 227 790 лв.

В „Заеми от банки и други лица в страната /+/-/“ са планирани разходи в размер на /-/ 187 575 лв. за погашения по дългосрочни заеми на общината и получени краткосрочни заеми от банки в страната ФЛАГ.

Планирани са средства в размер на 10 000 лв. за осигуряване на средства за трансфери между бюджети, 50 000 лв. за временни безлихвени заеми между бюджетни сметки и сметки за СЕС. Също така са планирани трансфери между бюджети в размер на 136 963 за заплащане на отчисления по чл.60 и чл.64 от ЗУО в размер на 131 963 и осигуряване на трансфер към РИМ гр.Добрич за археологически разкопки на крепост Палматис в размер на 5 000 лв. Планирани са средства за възстановяване на възмездната помощ от „МИГ Тервел Крушари“ в размер на 48 800 лв. във връзка с верифициране изпълнението на проекти в обществена полза.

II. Разходна част

Съставянето на разходната част на проекта за бюджет 2024 г. е изготвено при спазване на размерите на натуралните и стойностни показатели за прилагане на стандартите в делегираните от държавата дейности за 2024 г. в община Тервел, определени в Решение № 346 на Министерския съвет от 2023 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г., изменено и допълнено с Решение № 847 на Министерския съвет от 2023 г., като разполагаемите средства са разпределени, съгласно утвърдените стандарти за делегираните от държавата дейности. Проектобюджета на общината е съобразен с разпоредби на ЗМСМА за разпределението на не по-малко от 30 на сто от постъпленията от продажбата на общински нефинансови активи да се използват за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социалната и техническата инфраструктура на територията на съответното населено място и постъпленията от разпореджането с друго общинско имущество от наем, от аренда на земеделска земя, общинска собственост да се използват за изпълнение на дейности от местно значение в съответното населено място. Също така са направени разчети за утвърждаване на разходите на кметствата и населените места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители, съгласно чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ.

Общия размер на разходите е **22 414 114** лв. , както следва:

- За делегирани от държавата дейности в размер на **14 209 142** лв.
- За допълнително финансиране на делегираните от държавата дейности със средства от собствени приходи и от изравнителната субсидия в размер на **880 563** лв.
- За местни дейности в размер на **7 324 409** лв.

Основната цел, заложена в проекта за бюджет 2024 г. на община Тервел е запазване на финансовата устойчивост и стабилност на общината.

При съставяне на разходната част на проекта за бюджет, бюджетните кредити за финансиране на делегираните от държавата дейности не могат да бъдат по – ниски от определените в чл. 53 от

ЗДБРБ за 2024 г. Съгласно чл. 91 от ЗДБРБ за 2024 г. реализираните икономии на средства за финансиране на делегираните от държавата дейности с изключение на тези във функция "Образование", остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране на дейностите през 2024 г. във всички функции, в т.ч. за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.

Съгласно чл. 91 от ЗДБРБ за 2024 г. неусвоените към 31 декември 2023 г. средства по бюджетите на общините от трансфери по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „а“ от ЗПФ във функция „Образование“, могат да се разходват за същите цели, както и за капиталови разходи, ако това не противоречи на условията, определени в нормативния акт, с който са одобрени.

Преходните остатъци на звената, които прилагат системата на делегиран бюджет се възстановяват по бюджетите на всеки разпоредител с бюджет до 31 януари 2024 г.

Разходите за местни дейности се финансират със средства от общински приходи /местни данъци, цени на услуги, управление на общинска собственост и стопанска дейност/, приходи от помощи и дарения, трансфери за местни дейности и преходен остатък от 2023 г. в местни дейности.

Реализираните икономии от средства за финансиране на местните дейности остават, като преходен остатък по бюджета и се разпределят, съобразно решение на Общински съвет.

През 2024 г. бюджетните кредити за финансиране на делегираните от държавата дейности по функции "Общи държавни служби", „Отбрана и сигурност“, „Образование“, „Здравеопазване“, „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ и „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“ се извършва по единни разходни стандарти и стойности показатели за съответните дейности, съгласно чл. 54 от ЗДБРБ за 2024 г. **на 100 %**. Разчетени са средства за заплати, други възнаграждения и плащания за персонала, задължителните осигурителни вноски от работодатели и разходи за издръжка.

Съгласно чл. 40 от ЗПФ, сумите по обслужване на общинския дълг (главници, такси и лихви) са приоритетно задължение на общинския бюджет и са планирани в разходната част на бюджета във функция IX „Разходи, неклассифицирани в другите функции“ от ЕБК за 2024 г. по съответните разходни параграфи.

ПУБЛИЧНИ РАЗХОДИ ПО ФУНКЦИИ

I. Функция „Общи държавни служби“

Тук са планирани разходите за издръжка на общинска администрация и общински съвет, като общия размер на планираните разходи във **Функция „Общи държавни служби“ е 4 009 465 лв.**

В държавното финансиране се прилагат единни стандарти за изчисляване на средствата за минимално кадрово осигуряване по групи общини на делегирани от държавата дейност „Общинска администрация“. В рамките на средствата, кметът на общината определя индивидуалните възнаграждения на служителите, в съответствие с действащата нормативна уредба. В държавна дейност „Общинска администрация“ са разчетени средства за заплати, други възнаграждения и плащания на персонала и осигурителни вноски от работодател на служителите по трудови, извънтрудови и служебни правоотношения в общинска администрация. Планирани са средства за

СБКО в размер на 3 % върху плановите основни заплати на служителите. В стандарта на функцията не са включени средства за кметски заместници, същите са предвидени в централния бюджет и ще бъдат предоставени допълнително на общините, съгласно предоставена информация за броя на кметските заместници.

Общинският съвет определя числеността на персонала за делегираната от държавата дейност „Общинската администрация“ към Функция “Общи държавни служби”.

За Дейност “Общинска администрация” са планирани средства в размер на **3 649 141** лв., от които:

- за делегирани държавни дейности - **2 360 329** лв., като в това число са включени 552 100 лв. - средства за кметове без кметски заместници и 1 709 600 лв. – средства за служители в общинска администрация. Към сумата са заложили и средства в размер на 98 629 лв. от преходния остатък от 2023 г.
- за общински дейности - **1 197 113** лв., в това число 330 080 лв. за капиталови разходи
- за дофинансиране на делегираните от държавата дейности – **91 699** лв.

За Дейност “Общински съвет” са планирани средства в размер **360 324** лв. и представляват разходите за възнаграждения на общинските съветници и издръжка на дейността на общинския съвет.

В местните дейности във функция “Общи държавни служби” финансирането е насочено към издръжката на общинска администрация, в т.ч. кметства с бюджет и без бюджет. Тук са предвидени средства за възнагражденията на Председателя на общински съвет и общинските съветници, обезщетения и помощи по решение на Общински съвет, членски внос за участие в нетърговски организации и дейности, средства за данък сгради на обектите - общинска собственост, разходите за представителни цели на Кмета на общината до 3 % от общия годишен размер на разходите за издръжка за дейност „Общинска администрация“ и представителни разходи на Председателя на ОБС до 1,5 % от общия годишен размер на разходите за издръжка за дейност „Общинска администрация“, за канцеларски материали и всички веществени разходи по издръжка на сградите, администрацията и общинския съвет. Заложени са средства за текущ ремонт и материали на кметство с.Бонево и с.Главанци. В държавни дейности дофинансирани с общински приходи във функция “Общи държавни служби” са планирани разходи по извън щатен персонал и извън трудови договори.

В бюджета за 2024 г. в Дейност “Общинска администрация” са заложили средства, съгласно направени разчети за утвърждаване на разходите на кметствата и населените места с кметски заместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители, съгласно чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ.

В Дейност “Общинска администрация” са предвидени капиталови разходи в размер на 330 080 лв. за проектиране за основен ремонт на предоставена от МС сграда в размер на 39 360 лв., които са преходен остатък от 2022 и 2023 г., а останалата част са от ЦКР за 2023 г. са за обект „Основен ремонт на покрив на сграда на общинска администрация“, строителен надзор и доклади за съответствие за обект „Преустройство на съществуваща сграда в комплекс от общински жилища“ и закупуване на компютърни конфигурации за нуждите на общинска администрация.

II. Функция “Отбрана и сигурност”

Във функция “Отбрана и сигурност” се разпределят средства в размер на **390 958** лв. от които:

- **361 658** лв. за дейности държавна отговорност, в това число 56 960 лв. за капиталови разходи
- **29 300** лв. за дейности общинска отговорност

В делегираната от държавата дейност 239 “Други дейности по вътрешната сигурност” се предвиждат средства в размер на 100 740 лв. за материално стимулиране на обществените възпитатели, които за нашата община са четири бройки, издръжката на МКБППМН и издръжката на Детски педагогически стаи и районни полицейски инспектори. Също така тук се планират и възнагражденията на членовете на МКБППМН. През 2024 са заложили средства, съгласно стандарти за финансиране издръжката на районните полицейски инспектори и на детските педагогически стаи и допълващ стандарт за обслужвана площ за тези две дейности. От сумата в дейността от преходния остатък в размер на 26 000 лв. са заложили в капиталовата програма за проектиране и изграждане на Етап I за площадка за скейтборд.

В делегираната от държавата дейност 282 “Отбранително мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности” са планирани средства в размер на 202 128 лв., които се разходват за увеличение на разходите на персонала, съответните осигурителни вноски от работодателя и други нормативно признати разходи на денонощните дежурни и техниците на пунктове за управление. В сумата е включен и остатък от 2023 г. в размер на 53 464 лв. Числеността на денонощните дежурни и техниците на пунктове за управление в община Тервел е 8 души. Също така, тук се планират и разходите за издръжка на офисите за военен отчет и дейности по плана за защита при бедствия по стандарта за тяхното финансиране. Средствата определени по стандарта се използват за издръжка, в т.ч. разходи за командировка в страната.

В делегираната от държавата дейност 284 „Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии“ са заложили средства в размер на 960 лв., които са остатък от средствата за ЦКР от 2023 г. за строителен надзор на обект „Възстановяване на участък от общински път DOB1196“.

В делегираната от държавата дейност 285 „Доброволни формирания за защита при бедствия“ средствата са определени на база вписаните доброволни формирания в Регистъра на доброволните формирания за защита при бедствия към МВР (ГДПБЗН). В дейността са планирани средства в размер на 57 830 лв. за застраховка срещу злополука, екипировка и обучение, средства по стандарт за участие в обученията и спасителни мероприятия, като част от сумата в размер на 30 000 лв. от преходния остатък за 2023 г. са заложили в капиталовата програма за закупуване на на пикап за нуждите на доброволните формирания.

В местните дейности във функцията са планирани средства в размер на 29 300 лв., които са необходими за изплащане на ангажименти по договори за СОТ на общински обекти и средства за ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии.

III. Функция “Образование”

Предвидените средства за функцията са в размер на **10 447 941** лв.

От тях за текущи разходи, както следва:

- за делегирани държавни дейности - **9 501 285** лв.
- за общински дейности – **352 855** лв., в това число 83 840 за капиталови разходи
- за държавни дейности, дофинансирани с общински приходи – **593 801** лв.

В стандартите за финансиране на делегираните от държавата дейности със средства от държавния бюджет във Функция „Образование“ са включени дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в детските градини, училищата, центровете за специална образователна подкрепа, които се финансират по стандарти за дете или ученик, стандарти за група/паралелка и стандарти за институция и въведените регионални коефициенти. Средствата от държавния бюджет, получени при прилагането на стандартите за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и за целодневна организация на учебния ден се увеличават с регионален коефициент, в зависимост от регионалната група на общината, в която се намират институциите.

В стандартите във Функция „Образование“ за 2024 г. са предвидени средства във връзка с политиката за увеличение на заплатите на педагогическия персонал в образованието и увеличение на непедагогическия персонал и свързаните с това ръст на осигурителни вноски от работодателя. Осигурени са средствата в стандартите за подпомагане храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас. Предвидени са средства за занимания по интереси за неспециализирани, специализирани и специални училища – норматив за институция и норматив за ученик в дневна форма на обучение и дуална система на обучение, както и допълващ стандарт за ученик в дневна форма на обучение и дуална ситема на обучение в първи и втори прогимназиален етап на обучение.

През 2024 г. във връзка с отпадането на таксите за ползване на детски градини и такси за дейности по хранене на децата в задължителното предучилищно образование извън финансираното от държавата по бюджета са разпределени средства по норматив за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсирание отпадането на съответните такси по ЗМДТ. С предоставените средства се финансират разходи за издръжка и трудови възнаграждения за дейностите в съответните групи за предучилищно образование.

С цел постигане на по-ефикасно използване на средствата, съобразено с потребностите на институциите на предучилищното образование, са дава възможност кметът на общината да може да определи диференциран размер на средствата по норматива за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсирание отпадането на съответните такси по Закона за местните данъци и такси, определени по бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет за финансиране на делегираните от държавата дейности по функция "Образование".

Средствата по норматива за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсирание отпадането на съответните такси по ЗМДТ се предоставят на общините като обща субсидия за държавни дейности и разходите финансирани с тях се отчитат като разходи за делегирани от държавата дейности в съответната дейност.

В държавна дейност „Детски градини“(ДГ) се планират и отчитат разходите за обучението и възпитанието на децата в предучилищното образование. Те включват средствата, определени на база стандартите за стандарт за институция, стандарт за яслена и целодневна група в детска градина и училище, стандарт за подготвителна полудневна група, стандарт за дете от 2 до 4 – годишна възраст в целодневна група, стандарт за дете в целодневна и полудневна група за задължително предучилищно образование, средства по регионален коефициент, по норматив за подпомагане на храненето и по норматив за издръжка на дете в общинска детска градина или общинско училище, включващ и компенсирание отпадането на съответните такси по ЗМДТ. С определените със стандартите средства се финансират разходите за персонал и присъща издръжка с изключение на разходите за медицински персонал за дейностите за предучилищно образование на децата до постъпването им в I клас, осъществявано в групи в детските градини. В ДД са

планирани средства за заплати, други възнаграждения на персонала, осигурителни вноски, СБКО в размер на 3 % върху плановите основни заплати на персонала, средства за квалификация на педагогическия персонал и средствата по Закона за здравословни и безопасни условия на труд, издръжка – храна, ел. енергия, средствата за осигуряване условия за обучението и възпитанието на децата, за квалификация на педагогическия персонал. В местните дейности са планирани разходите за издръжка в дейност „ДГ“, включително и храненето на децата за недостига от стандарта. В дофинансиране на делегирани от държавата дейности „ДГ“ са планирани разходи за покриване на недостига за достигане на нивото на заплати на персонал в ДГ, средства за заплати и осигурителни вноски за извънщатен персонал и извънтрудови договори. Предвидените средства по единни разходни стандарти за 2024 г. в ДД „ДГ“ са в размер на **3 136 531** лв., в т.ч. 90 646 лв. от средства за 2023 г., в местни дейности – **174 650** лв., в това число 80 000 лв. от ЦКР за 2024 г. за преустройство на сграда на ДГ с.Безмер за устройване на обществена общинска пералня и в дофинансиране на делегираните от държавата дейности – **357 442** лв. или общо дейност „ДГ“ – **3 668 623** лв.

В държавна дейност “Подготвителна група в училище” са планирани средства по ЕРС в размер на **32 976** лв. Планираните средства представляват сума за текущите разходи за децата от подготвителни полудневни групи към училище. Такава група има само в НУ “Христо Ботев” с. Каблешково.

Стандартът за дете в подготвителна група към училище включва разходите за персонал и за издръжка или по точно – средства за осигуряване условия за обучението и възпитанието на децата, за квалификация на педагогическия персонал, за СБКО, за представително облекло на педагогическия персонал и средства по Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

В държавна дейност “Неспециализирани училища, без професионални гимназии” са планирани всички разходи на училищата на територията на община Тервел. Включени са средствата, определени на база стандартите за стандарт за институция, стандарт за паралелка, стандарт за ученик в паралелка, средства по регионален коефициент и средствата за целодневна организация на учебния ден. Средствата по единните разходни стандарти се разпределят чрез формула и се включват в бюджетната дейност, в която се отнася училището (с изключение на нормативите за създаване условия за приобщаващо образование за дете/ученик на ресурсно подпомагане и норматив за дете/ученик на ресурсно подпомагане).

Директорът на училището може да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. и по дейности. Промените, следва да се извършат при режим на уведомяване на първостепенния разпоредител с бюджетни кредити за това.

В тази дейност са планирани средства в размер на **5 752 567** лв., в т.ч. 5 699 567 лв. за ДД и 53 000 лв. за дофинансиране на делегираните от държавата дейности. В сумата в ДД са включени и средства в размер на 231 386 от преходния остатък на училищата за 2023 г. В средствата за дофинансиране са планирани средства за обезпечаване на училищата за маломерни и слети паралелки и възникнали неотложни разходи за финансиране на училища.

През 2024 г. допълнително над средствата по единните разходни стандарти в училищата се включват и средствата по добавките за:

- а/ стандарт за ученик в самостоятелна форма на обучение;
- б/ норматив за подпомагане храненето на учениците от I до IV клас;
- в/ допълващ стандарт за материална база;
- г/ допълващ стандарт за ученик в комбинирана форма на обучение;
- д/ средства за защитени училища и детски градини;
- е/ средства за занимания по интереси;

ж/ средства за допълващ стандарт за ученик в дневна форма на обучение в първи и втори гимназиален етап;

з/ средства за норматив за стипендии, предоставяни по реда на ПМС № 328 от 21 декември 2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.

В единните разходни стандарти по образование не се включват средствата за работа с деца и ученици от уязвими групи, за познавателни книжки и учебници за децата от подготовителните групи и за учениците до VII клас, за закрила на децата с изявени дарби, за безплатния превоз на децата в задължителна предучилищна възраст и учениците, за компенсиране на транспортните разходи или за наем по месторабота на педагогическия персонал, за финансиране на здравни кабинети в училища и детски градини, както и средствата за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност на деца и учащи в институции в системата на предучилищното и училищното образование.

В дейност „Професионални гимназии и паралелки за професионална подготовка ” са планирани разходи в размер на **291 489** лв. , включващи разходите по стандарт за паралелка за професионална подготовка, стандарт за ученик в професионална подготовка и средства за регионален коефициент, в това число преходен остатък от 2023 г. в размер на 8 427 лв.

В дейност „Ресурсно подпомагане“ са планирани средства по норматива за създаване на условия за приобщаващо образование на дете/ученик на ресурсно подпомагане в детските градини и училищата, в които възпитават и обучават децата и учениците и норматив за дете/ученик на ресурсно подпомагане в размер на **210 618** лв., в т.число преходен остатък от 2023 г. в размер на 42 764 лв.

Освен средствата по единни разходни стандарти и добавките към тях са определени допълнителни средства за дейности за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта на децата и учениците, осъществявани от Център за подкрепа за личностно развитие и специализирани обслужващи звена в размер на **75 011** лв., в т. число преходен остатък от 2023 г. в размер на 650 лв. получени средства във връзка с НП „ИКТ“. Тези средства се разпределят без формула от ПРБ и с тях се финансират извънучилищните дейности в ЦПЛР, като се финансират частично разходите за персонала и за присъща издръжка за изпълнението на определен минимален брой часове за дейности по интереси, включени в одобрените годишни програми на ЦПЛР.

Съгласно разпоредбите на чл.282 от Закона за предучилищното и училищното образование, са определени изискванията за разпределението на средствата за образование. Формулите включват основни и допълнителни компоненти. Средствата се разпределят като не по-малко от 85 на сто са за основните компоненти, а останалите до 15 на сто – въз основа на допълнителни компоненти. Формулите за всяка една отделна дейност се утвърждават в срок до 28 февруари, след обсъждане с директорите на учебните заведения.

Първостепенните разпоредители с бюджет утвърждават бюджетите на училищата, в съответствие с разпределението на средствата по стандарти и добавки, извършени по реда на чл. 282 от Закона за предучилищното и училищното образование.

В Държавна дейност „ЦПЛР“ са планирани разходите за заплати и задължителни осигурителни вноски на педагогическия персонал в размер на 75 011 лв. Недостигът от средства за дейността са планирани в ДД „ЦПЛР“-дофинансиране с общински приходи, които са в размер на 109 959 лв. Средствата за издръжка на дейността са планирани в общински дейности и са в размер на 29 780 лв., като в тази сума са планирана 3 840 лв. от ЦКР за 2024 г. за проектиране за основен ремонт на покрив на квалификационен център /ЦПЛР/.

В дейност „Други дейности по образованието“, дофинансиране с общински приходи са планирани средства за безплатния превоз на ученици до 16 годишна възраст, разходите за заплати и осигурителни вноски на шофьорите на автобуси, разходи за училищните автобуси и безплатния превоз на учителите в държавните дейности в размер на 77 400 лв. В ДД „Други дейности по образованието“ са планирани средства в размер на 55 093 лв. - допълващ стандарт за поддръжка на автобуси, предоставени на училищата - за персонал (шофьори на училищни автобуси), разходи за горива, винетки, застраховки, ремонт и др.

В местна дейност са планирани средства в размер на 148 425 лв. за заплати, осигурителни вноски на персонала в „Други дейности по образование“ и средства за издръжка на дейността.

IV. Функция “Здравеопазване”

Всичко за функцията са разчетени **1 072 705 лв.** В това число:

- за делегираните от държавата дейности дейности - **571 442 лв.**
- За общински дейности – **403 769 лв.**, в това число 32 354 лв. за капиталови разходи
- За държавни дейности, дофинансирани с общински приходи – **97 494 лв.**

Във функция “Здравеопазване”, единният стандарт за финансиране на дейностите „Детски ясли, детски кухни и яслени групи в детска градина“ и „Здравен кабинет в детски градини и училища“, осигурява средства за заплати, осигурителни вноски и издръжка, средства за безопасни и здравословни условия на труд на персонала в детските ясли и здравните кабинети, за медицинско обслужване в здравен кабинет на деца от целодневните детски градини, деца от подготвителни групи в училище и ученици в дневна форма на обучение от училищата от общината. Във функцията за делегираните от държавата дейности са осигурени средствата за заплати на заетите в ДЯ и Здравни кабинети и са заложили средства за съответните осигурителни вноски от работодателя, други възнаграждения и плащания на персонала за дейностите “ Детски ясли, детски кухни и яслени групи в детска градина”, “Здравни кабинети в детски градини и училища” и “Други дейности по здравеопазването”. Във връзка с промяната на ЗМДТ за отпадане на таксите за ползване на детски ясли е осигурен стандарт за норматив за издръжка на дете в детска ясла, включващ и компенсирани на съответната такса по ЗМДТ в размер на 1 125 лв. на дете., който стандарт е заложен в бюджета за компенсирани в ДД на част от храната и ел.енергия в ДЯ.

В дейност “Други дейности по здравеопазването” се планират и отчитат средства за здравните медиатори, чието разпределение по общини става по предложение на Министерство на здравеопазването. За община Тервел са отпуснати средства в размер на 38 788 лв. за дейността на двама здравни медиатори, в това число 2 982 лв. от преходния остатък. Тук се отчитат и допълнително отпуснатите средства по предложение на общините за пътните разходи на правоимащите болни и командировките на експертите от ТЕЛК при освидетелстване на лица, живеещи на територията на общината. Средствата по стандарт за ДД „ДЯ“ са в размер на 344 292 лв., а за „Здравен кабинет в детски градини и училища“ – 188 362 лв. В дофинансиране са планирани недостига за заплати и осигурителни вноски на заетите в дейност „ДЯ“ в размер на 40 638 лв. и в дейност „Здравен кабинет в детски градини и училища“ в размер на 56 856 лв.

В общинските дейности са планирани разходи за издръжка в размер на 75 035 лв. за ДЯ, субсидии за осъществяване на болнична помощ за Медицински център ЕООД гр. Тервел в размер на 290 000 лв. В други дейности по здравеопазването са планирани средства в размер на 38 374 лв., от които за текущи разходи в размер на 6 380 лв., а 32 354 лв. са капиталови разходи за доставка и монтаж за обзавеждане на общинска аптека, проектиране за основен ремонт на покрив на МЦ Тервел и доставка на медицинско оборудване.

V. Функция “Социално осигуряване, подпомагане и грижи”.

Всичко за функцията са разчетени **1 716 865 лв.**

В това число:

- за делегираните дейности – **837 009 лв.**
- за делегирани дейности, дофинансирани с общински приходи – **74 400 лв.**
- за общински дейности – **805 456 лв.**

От 01 януари 2022 г. влезе в сила Наредбата за стандартите за заплащане на труда на служителите, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет, приета с РМС № 343 от 2020 г. В тази връзка в приетите стандарти с РМС № 280 от 2022 г., изм. и доп. с РМС № 337 от 2023 г. за финансиране на делегираните от държавата социални дейности, са разчетени средства за увеличение на възнагражденията на персонала в съответствие с наредбата и с приетата минимална работна заплата от 01.01.2024 г.

През 2021 г. социалната услуга „Асистентска подкрепа“ е определена да се финансира, като делегирана от държавата дейност във функция “Социално осигуряване, подпомагане и грижи”. Същата ще продължи да се финансира като такава и през 2024 г. Правилата за предоставяне на тази услуга са определени с чл. 93 от Закона за социалните услуги. Натуралният показател за услугата „Асистентска подкрепа“ е „субсидиран брой потребители“, като за Община Тервел е 39 потребителя, а общият размер на средствата за 2024 г. е 273 624 лв., които са планирани в дейност 561 „Асистентска подкрепа“. В размера на приетия стандарт са разчетени средства за: възнаграждение на асистента и съответните задължителни осигурителни вноски от работодателя, разходи за работно облекло, разходи за надграждащи обучения и супервизия, разходи за администриране на услугата, разходи за транспорт по време на изпълнение на служебните задължения. В дейността са планирани и средства от преходния остатък от 2023 г. в размер на 26 068 лв.

В тази функция са планирани разходите за издръжка на Домашен социален патронаж, издръжката на дневни центрове в с. Коларци, с. Нова Камена, с. Поп Груево, с. Зърнево и с. Безмер, заплати и съответните осигурителни вноски от работодателя, осигурителни вноски и издръжката на 4 броя клубове на пенсионера, разходите за издръжка на Дом за стари хора с 25 броя обслужвани лица и разходи за дофинансиране на програмите за временна заетост.

В местна дейност 524 „Домашен социален патронаж“ са планирани средства в размер на 759 465 за възнаграждения, осигурителни вноски и издръжка на „Домашен социален патронаж“ и дневни центрове по селата.

В местна дейност 525 „Клубове на пенсионера, инвалида и др.“ са планирани средства в размер на 45 991 лв. за заплати и издръжка.

В ДД „ДСХ“ са планирани разходи в размер на 498 875 лв. за заплати, осигурителни вноски за сметка на работодателя и издръжка.

Планирани са средства в размер на 20 493 лв. в дейност ДД „ПВЗ“, които са целево отпуснати и са преходен остатък от 2023 г. за осигуряване на заплатите и осигурителните вноски на заетите лица по програми за временна заетост за месец декември 2023 г. и месец януари 2024 г., в дофинансиране на дейността са планирани средства в размер на 72 400 лв. за осигурителни вноски и възнаграждения, във връзка с поети ангажименти и сключени договори за осигуряване на заетост.

Планирани са средства в размер на 17 278 лв. в дейност ДД „Асистенти за лична помощ“, които са целево отпуснати и са преходен остатък от 2023 г. за административни разходи по проекта

и изплащане на възнаграждения на екипа, в дофинансиране на дейността са планирани средства в размер на 2 000 лв. във връзка с изплащане на обезщетения, които не са разход по проекта.

В държавна дейност „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“, в разходен параграф 42-19 „Други текущи трансфери за домакинствата“ се отчитат възстановените изразходвани средства за изплащане на присъдена издръжка и средствата за компенсации за безплатни и намалени цени на пътувания на военноинвалиди, ветерани и военнопострадали. Тук са планирани средства от остатъка за 2023 г. в размер на 671 лв., който остатък е 90 лв. за възстановени в месец декември средства за присъдена издръжка и 581 лв. за разплащане към изпълнители компенсация на безплатни и намалени цени на пътувания на военноинвалиди, ветерани и военнопострадали за месец декември 2023 г.

VI. Функция “Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда”

Всичко за функцията са разчетени 3 159 736 лв., от които 1 164 270 лв. за капиталови разходи. Тази функция е изцяло общинска отговорност и се финансира с общинските приходи. Във функцията са планирани и осигурени за всички заети работници, заплати и съответните осигурителни вноски за сметка на работодателя, като тук са включени част от средствата от трансфера за други целеви разходи за местни дейности, които е предназначен за достигане на МРЗ за 2024 г., определена с ПМС № 193/2023 г. и е разпределен по всички дейности, където има такъв недостиг.

Във функция “Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда” са планирани разходи за следните дейности :

- “ВИК” – 69 674 лв. В планираната сума са включени разходи за заплати и осигурителни вноски на заетите в дейността, разходите за текуща издръжка на дейността и членски внос за участие в нетърговски организации и дейности.
- “Осветление на улици и площади” – 392 655 лв., включващи разходите за заплати и осигурителни вноски на заетите в дейността и разходите за текуща издръжка на уличното осветление в населените места на община Тервел. В дейността са заложили средства и направени справки, съгласно направени разчети за утвърждаване на разходите на кметствата и населените места с кметски наместници, с изключение на тези, които са определени като второстепенни разпоредители, съгласно чл.45, ал.1, т.2 от ЗПФ. В дейността е планирана сума в размер на 99 600 лв. за основен ремонт и въвеждане на ЕСМ на улично осветление в гр.Тервел и селата Жегларци и Зърнево.

„Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа” – 870 730 лв. , от които средства за капиталови разходи в размер на 721 010 лв. От средствата за 2024 г. за целеви капиталови средства са планирани 718 850 лв., а от собствени капиталови разходи 2 160 лв. като всички са за основен ремонт на улици (проектиране, СМР, авторски надзор), доклади за съответствие и СН на улици в с.Божан, Зърнево, с.Сърнец, с.Поп Груево и гр.Тервел. В дейността са планирани и средства за възникнали текущи ремонти на улици по селата.

В дейността са планирани в §00-98 – „Резерв за непредвидени и неотложни разходи“ средства в размер на 125 670 лв. за ремонт на улични и пътни настилки и аварийни ремонти в гр.Тервел. Сумата е планирана за трансформиране от целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 53 от ЗДБРБ за 2024 г. в целеви трансфер за финансиране на разходи за неотложен текущ ремонт на улична мрежа, съгласно чл. 57 от ЗДБРБ за 2024 г. и не се планирани като капиталови разходи по бюджета. След одобрение от министъра на финансите по предложение на кмета на общината въз основа на решение на общинския съвет, сумата ще бъде отразена по § 10- 30 - текущ ремонт на съответните обекти.

- “Други дейности по жилищното строителство, благоустройство и регионално развитие” – 334 765 лв., от които 122 220 лв. за капиталови разходи. В сумата за капиталови разходи в дейността са планирани разходи от ЦКР за 2024 г. в размер на 115 440 лв. за конструктивно укрепване на сграда, закупуване на пикап и СН за обект „Изграждане на детска площадка в ЖК „Изгрев“ гр.Тервел“, средствата в размер на 5 040 лв. са от преходния остатък за 2023 г. за капиталови разходи за проектиране за изграждане на паркинг към сграда от МС. В дейността са заложени средства от собствени капиталови разходи в размер на 1 740 лв. за доклад за съответствие и технически проект за обект „Изграждане на детска площадка в ЖК „Изгрев“ гр.Тервел“.
- “Озеленяване” – 143 810 лв., са включени разходи за поддръжка и озеленяване на зелените площи и възнаграждения и осигурителни вноски на заетите в дейността.
- „Пречистване на отпадъчните води от населените места” – 9 200 лв., тук са планирани разходите за издръжка свързани с дейността.
- „Управление на дейностите по отпадъците“ – 226 855 лв. са планирани във връзка с възникнали текущи разходи в тази дейност, като в т.число е включена сума в размер на 221 440 лв. от средствата за ЦКР за 2024 г. за обект „Основен ремонт на покрив на съществуваща сграда работилница в гр. Тервел“.

В тази функция са планирани и разходите за дейност “Чистота” в размер на 1 112 047 лв. От планираните средства 399 297 лв. са от остатъкът с нецелев характер за местни дейности за 2023 г. и са заложени поради недостиг в дейността съгласно взетото решение за план - сметка „Чистота”. В средствата за дейността са разчетени средства за работни заплати и осигурителни вноски на 36 заети служители, разходи за материали, горива, външни услуги и текущ ремонт и зимно поддържане, съгласно одобрената план-сметка за дейността от Общински съвет. В приходната част са заложени средства за отчисления, съгласно приетата план – сметка за 2024 г. в размер на 131 963 за трансфер за заплащане на отчисленията по чл.60 и 64 от ЗУО. Съгласно § 26 от преходни и заключителни разпоредби към ЗДБРБ за 2024 г. е изменен ЗУО , като общините ще могат отново да ползват отчисленията и обезпеченията и през 2024 г. както предходни години.

VII. Функция “Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело”

Всичко за функцията са разчетени **1 092 862 лв.**

В това число :

- за делегираните дейности **531 177 лв.**, от които за капиталови разходи 28 442 лв.
- за делегирани дейности, дофинансирани с общински приходи – **23 169 лв.**, от които за капиталови разходи 12 169 лв.
- за общински дейности – **538 516 лв.**, от които за капиталови разходи 65 000 лв.

Във функция “ Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело ”, предвидените средства за читалищна дейност са в размер на 502 320 лв. за 30 субсидирани бройки и се разпределят между читалищата от комисия, определена със заповед на Кмета на община Тервел. Субсидията е определена на база единния разходен стандарт. В дейност ДД „Читалища“ са планирани средства в размер на 28 442 лв. за капиталови разходи за доставка на разпределително табло за Читалище Тервел, конструктивно укрепване на сграда читалище с.Орляк от средствата за ЦКР за 2023 г. и средства в размер на 6 240 лв. за СН за конструктивно укрепване на сграда читалище с.Орляк и проектиране за основен ремонт на покрив на читалище с.Нова Камена от ЦКР за 2024 г.

Предвидени са средства за възнаграждения на заетите във функцията и съответните осигурителни вноски от работодателя и издръжка на местните дейности, както следва:

- „ Спорт за всички“ – 184 500 лв. за субсидии за издръжка на футболните клубове, клуб по шахмат в община Тервел и др. спортни организации и осигуряване на дейностите по спортния календар на Община Тервел.
- “Спортни бази за спорт за всички” – 66 658 лв. за заплати и осигурителни вноски, поддръжка на бази за спорт в общината и извършване на текущ ремонт в сградата.
- “Музей” - 26 371 лв. за заплати и осигурителни вноски и за текуща издръжка на музея в град Тервел.
- “Обредни домове и зали” – в размер на 152 487 лв. Тук са планирани разходите за заплати и осигурителни вноски на двама заети и разходите за текуща издръжка на дейността. От остатъка от средствата за ЦКР за 2023 г. са планирани 65 000 лв. за закупуване на поземлен имот за разширение на гробищен парк гр.Тервел.
- “Други дейности по културата” – 108 500 лв. са планирани средства за осигуряване на дейностите по културния календар на Община Тервел.

В дейност „Читалища“ са планирани средства за дофинансиране за възникнали разходи в дейността в размер 11 000 лв. и средства в размер на 12 169 лв. от собствени КР за проектиране за конструктивно укрепване на сграда читалище с.Орляк.

VIII. Функция “Икономически дейности и услуги”

Всичко за функцията са разчетени **483 682 лв.**

В това число :

- за делегираните дейности - **46 242 лв.**
- за общински дейности – **437 440 лв.,** от които за капиталови разходи 9 112 лв.

Във функция “Икономически дейности и услуги” са планирани средства за изграждане и основен ремонт на общинските пътища, целевите средства за зимно поддържане и снегочистване, необходимите разходи за издаване на общински вестник, поддръжка на автоспирка в гр.Тервел, разходи за др. дейности по транспорта и разходите за дейност “Приюти за безстопанствени животни”.

В дейност „Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата“ е планиран държавния трансфер за 2024 г. за средства за зимно поддържане и снегочистване в размер на 186 400 лв. и средства в размер на 171 898 преходен остатък за зимно поддържане от 2023 г. Също така са планирани средства в размер на 15 000 лв. за текущи разходи на дейността. В дейността са планирани средства за капиталови разходи в размер на 232 лв., които са остатък по РМС № 711/30.09.2023 г. за обект „Рехабилитация на общински път DOB3201 /III-207,Кочмар-Тервел/-/ DOB3194”, сумата е вече възстановена през месец януари 2024 г. поради приключване на обекта. От средствата за ЦКР за 2024 г. са планирани средства в размер на 8 880 лв. за проектиране за основен ремонт на два общински пътя. Общият размер на планираните средства в дейността са 382 410 лв.

В дейност „Дейности по автомобилния транспорт“ са планирани разходи в размер на 7 500 лв. за обезпечаване на разходите за поддръжка на автоспирка гр. Тервел – наем, ел.енергия, вода и др. материали.

В дейност ДД „Др.дейности по транспорта“ са планирани средства, които са остатък от получени допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2023 г. за превоз на пътници по

нерентабилни автобусни линии във вътрешноградски транспорт и транспорта в планински и други райони в размер на 46 242 лв.

В дейност „Други дейности по икономиката“ са планирани разходи в размер на 10 000 лв. за издаване на общинския вестник.

В дейност „Приюти за безстопанствени животни“- 37 530 лв., са планирани разходи за работни заплати и осигурителни вноски за сметка на работодателя, както и за издръжка на общинския приют за безстопанствени животни.

IX. Функция „Разходи, неклассифицирани в другите функции“

В Дейност „Разходи за лихви“ са планирани разчетените средства за лихви и разходи по обслужване на кредитите в размер на **37 500** лв.

В дейност „Други разходи неклассифицирани по другите функции“ са планирани средства в размер на **2 400** лв. такса ангажменти по заеми.

За дейностите държавна и общинска отговорност в бюджет 2024 г. са осигурени 12 работни заплати и съответстващите им осигурителни вноски за сметка на работодателя, определени на основата на планови разходи за работни заплати, определени с решения на Общински съвет гр. Тервел на основание ПМС № 67/14.04.2010 г. за работната заплата в бюджетните организации и дейности, Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация, ПМС за нови размери на МРЗ за страната, считано от 01.01.2024 г., КТД за системата на предучилищното и училищно образование и определените единни разходни стандарти.

Осигурителните вноски, съгласно Закона за бюджета на ДОО са на равнището на 2023 г.

Съгласно изискванията на КСО, работодателят заплаща **от 2024 г. само първите два работни дни** от болничните в размер на 70 % от средно дневното възнаграждение.

През 2024 г. са планирани средства за държавни дейности, дофинансирани с общински приходи в размер на **880 563** лв. в дейностите „Общинска администрация“, „ДГ“, „Неспециализирани училища без професионални гимназии“, „ЦПЛР“, „Други дейности по образованието“, „ДЯ“, „Здравен кабинет в детски градини и училища“, „Програми за временна заетост“, „Асистенти за лична помощ“ и „Читалища“.

В дейност „Неспециализирани училища без професионални гимназии“ са предвидени средства за дофинансиране на училищата за маломерни и слети паралелки и възникнали неотложни разходи за финансиране на училища. В дейност „Други дейности по образованието“ са планирани средства за компенсиране на превоза на ученици и разходите за заплати и осигурителни вноски на шофьорите на автобуси. В държавна дейност „Програми за временна заетост“, дофинансирани с общински приходи са планирани средства за покриване разходите за осигурителни вноски и обезщетения за сметка на работодателя, които съгласно сключените договори по съответните програми не се осигуряват под формата на трансфери от Дирекция „Бюро по труда“ гр. Тервел и са за сметка на бюджета на община Тервел. В дейност „Асистенти за лична помощ“ са планирани разходи за изплащане на обезщетения, които не са включени като разход по проекта. В дейност „Общинска администрация“, „ДГ“, „ЦПЛР“, „ДЯ“ и „Здравен кабинет в детски градини и училища“ са планирани средства за финансиране на недостига на заплати, осигурителни вноски и обезщетения, над осигурения държавен стандарт за тези дейности.

В ЗДБРБ за 2024 г. е въведена нова Инвестиционна програма за общински проекти, съгласно чл.107 от ЗДБРБ за 2024 г. Министърът на регионалното развитие и благоустройството сключва с кметовете на общините споразумения, със срок на изпълнение и въвеждане в експлоатация до 31 декември 2026 г., за финансиране на проектиране, строителство, основен ремонт и реконструкция на инвестиционни проекти, определени в Приложение № 3 към ЗДБРБ за 2024 г. МС по реда на чл.109, ал. 3 от ЗПФ одобрява допълнителни трансфери по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за капиталов разходи в рамките на лимита. По този ред се очаква да бъдат разпределени допълнително средствата по чл.107 от ЗДБРБ за 2024 г. В тази връзка сумите определени за нашата община в размер до 15 милиона лв. не са предвидени нито по приходите, нито по разходите на бюджета. След сключване на споразумения, същите ще бъдат добавени допълнително. Бюджет 2024 г. ще доминира от инвестиционни разходи и за реализирането на тези мащабни проекти ще бъде осигурено ефективно управление на финансовите потоци и плащания с цел да се гарантира срочното и качествено изпълнение на всички финансово осигурени проекти със създалата се нова възможност за изпълнение на инвестиционни проекти.

За сметките за средства от Европейския съюз се съставят, утвърждават и актуализират разчети по реда на чл. 144, ал. 4 от Закона за публичните финанси. Община Тервел работи по подготовката на проекти с национално финансиране и ще продължи да осъществява действащи проекти, като Проект „Красива България“, Приеми ме, , Укрепване на общинския капацитет, Грижа в дома, Топъл обяд, Бъдеще за децата, ОП ДУ, проекти по ПРСР, ПВУ, ОПОС и др. И през 2024 г. ще продължи усвояване на средства по европейски проекти. Ще продължи работата по разработването и кандидатстване по нови проекти, като един от основните източници обезпечавачи финансово развитие на Общината.

Представен е за утвърждаване индикативен годишен разчет усвояване на средствата през 2024 г. за Сметките за средствата от Европейския съюз и други програми в размер на **8 667 877** лв., съгласно приложение № 8 от проекта за решение за приемане на бюджета на община Тервел за 2024 г.

На основание чл. 94, ал.3, т. 9 от Закона за публичните финанси с решението за приемане на бюджета се одобрява и актуализираната бюджетна прогноза за местните дейности за периода 2024-2026 г., която е разработена при спазване на изискванията и указанията на Министерство на финансите, съгласно Решение 70 на Министерски съвет от 27 януари 2023 г. за бюджетната процедура за 2024 г. На Вашето внимание е представена под приложение № 10 от проекта за решение за приемане на бюджета за 2024 г.

Максималният размер на новия общински дълг за 2024 г. е в размер на 0 лв., в това число от фонд „ФЛАГ“ - 0 лв. Община Тервел няма намерения за поемане на нов дълг по чл. 13 от ЗОД от фонд „ФЛАГ“ през 2024 г. Размерите на дълга през 2024 г. са съгласно приложение 11 от проекта за решение за приемане на бюджета за 2024 г.

Съгласно чл. 94, ал. 3, т.1 и т.2 от ЗПФ с проекта за решение за приемане на бюджета се определя и максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2024 г., максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2024 г. и размера на просрочените задължения и вземания. Съгласно разпоредбите на чл. 102 от ЗПФ, първостепенните разпоредители с бюджет не могат да извършват разходи и да

